

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA
ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახური
SERVICE OF LICENSES AND PERMITS

საქართველო, 0114, თბილისი; გ. გულუას ქ.ნა, ტელ.: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ — 35 —

“— 05 —” — 09 — 2008 წ

1. პროექტის დასახელება — „რუსთავის მახლობლად არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.
2. ინვესტორის დასახელება და მისამართი — ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია, საბურთალოს ქ. 38
3. განხორციელების ადგილი — გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი — 01.08.08.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ — ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანია

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანიის მიერ, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: „რუსთავის მახლობლად არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელის მოწყობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში“.

პროექტი ითვალისწინებს საქართველოში ხრ-ს ობიექტიდან მყარი არასახიფათო ნარჩენების განსათავსებლად ახალი ნაგავსაყრელის მშენებლობას და ოპერირებას. ნაგავსაყრელის ტერიტორია მდებარეობს რუსთავის ჩრდილო-აღმოსავლეთით დაახლოებით 3,5 კმ-ში და სოფ. ახალი სამგორიდან ჩრდილო-დასავლეთით მიმართულებით დაახლოებით 1,1 კმ-ში. ტერიტორიის ფართობი მიახლოებით 10 ჰა-ია, რაც საკმარისია თხი ნაგავსაყრელის (ნაკვეთი 1-2,6 ჰა) და რუსთავის მუნიციპალური ნაგავსაყრელისთვის (ნაკვეთები 2 და 3 -7,4 ჰა). ტერიტორია მდებარეობს BTC/SCP მილსადენიდან ჩრდილოეთით დაახლოებით 0,5 კმ მანძილზე. ტერიტორიას გარს ერტყმის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწები. ტერიტორიაზე მისასვლელი გზა მისგან სამხრეთით გადის. ნაგავსაყრელის მუშაობის ხანგრძლივობა დამოკიდებულია ნარჩენების შეტანაზე. წელიწადში 500ტ ნარჩენების შეტანის პირობებში ობიექტის საანგარიშო რესურსი იქნება დაახლოებით 40 წელი.

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს ფონური მდგომარეობა დგინდება ტერიტორიაზე და მის მიმდებარედ იმ რეცეპტორების და ბიოლოგიური/სოციალური რესურსების შესახებ ინფორმაციის შეგროვებით, რომლებზეც შესაძლებელია პროექტის ზემოქმედების ქვეშ აღმოჩნდნენ. ფონური მდგომარეობის შესწავლა ჩატარდა 2008 წლის იანვარ-მარტში. კამერალური შესწავლა და შეფასება შესრულდა შემოთავაზებული ტერიტორიის მახლობლად მდებარე სამი მეტეოროლოგიური სადგურის მონაცემებზე დაყრდნობით. ხრ მილსადენის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ფარგლებში ჰაერის ფონური ხარისხის დასადგენად ჩატარდა ჰაერის კვლევა. მილსადენისთვის, მონიტორინგი განხორციელდა 5 წერტილში, მილსადენის გაყოლებაზე მდებარე სატუმბ სადგურებთან.

არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელის მოწყობისათვის 2007 წლის განმავლობაში BTC-მ განსაზღვრა და შეაფასა რამდენიმე შესაძლო ტერიტორია. გადაწყვეტილების მიღება მოხდა რუსთავის და გარდაბნის მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლების მონაწილეობით.

ნაგავსაყრელის ოპერირება განხორციელდება ისე, რომ დააკმაყოფილოს ნიადაგის, მიწისქვეშა და ზედაპირული წყლების დაბინძურებისაგან დაცვის მოთხოვნები და ეფექტურად შეაგროვოს ჩამდინარე წყლები. იქნება სპეციფიური ქმედებები გატარებული, რომლის შედეგადაც შემცირებული იქნება ნაგავსაყრელიდან გამოწვეული დისკომფორტი და საშიშროება, რომლებიც შემდეგი ფაქტორებით შეიძლება იყოს განპირობებული: სუნისა და მტვრის ემისია; ნარჩენების ქარით გადატანა; ხმაური და ტრანსპორტის მოძრაობა; აეროზოლების წარმოქმნა და ხანძრები;

პირველადი ნარჩენები განთავსებული იქნება ნარჩენების გადამტანი სატვირთოდან, რომელიც უკან სვლით მიადგება რამპას და გადმოყრის ნარჩენებს. შემდგომ ნარჩენები საჭიროებისამებრ დამუშავებული და კომპაქტირებული იქნება ადგილზე მომუშავე დანადგარების საშუალებით, რომ სრულად დაფაროს შემოტანილი ნარჩენები მინიმუმ მიწის 300 მმ-იანი ფენით. გამოყენებული იქნება დასაწყობებული მიწა, რომელიც წარმოიქმნა ამოთხრის სამუშაოების ჩატარებისას. ნარჩენების შემდგომი პარტიის განთავსებამდე მოსამზადებელი სამუშაოები მოიცავს ნიადაგის ზედა ფენის მოხსნის სამუშაოებს. ობიექტზე მომუშავე ტექნიკაში უნდა შედიოდეს ჩამჩინი ტრაქტორი, რაც იძლევა ნარჩენების მანიპულირებისა და განთავსების საშუალებას, ასევე მოაგროვოს და დატკეპნოს დღიური გადასახური ზედაპირი. დაგეგმილია რომ, უნდა განხორციელდეს ნარჩენების პირველადი აწევა (გადაბრუნება) ნარჩენების დაგროვებამდე, რაც ხელს შეუწყობს წყლის გარკვეული რაოდენობის აორთქლებას და შესაბამისად, წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების რაოდენობა შემცირდება. რეკომენდირებულია უჯრების გამყოფ ნაყართან ტექნიკის დასადგომი ადგილის დატოვება, რაც შესაძლებელს გახდის ყრილის მოხსნას უჯრის შევსების დროს. ობიექტზე უნდა ხორციელდებოდეს ნიადაგის დასაწყობება გროვებში, რათა შესაძლებელი გახდეს მისასვლელი გზების მოწყობა. მას

შემდეგ, რაც ნარჩენების დასაწყობების ღონე მნიშვნელოვან ფართობზე მიაღწევს ნარჩენების მაქსიმალური დასაწყობების სიმაღლეს, იგი უნდა გადაიხუროს ჩამდინარე წყლების წარმოქმნის მინიმიზაციის მიზნით.

არსებობს ორი წყალშემკრები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიოს ობიექტის ტერიტორიაზე – ცენტრალური და დასავლეთი არხი/ხევი. კვლევამ აჩვენა, რომ ერთადერთი არხი, რომელმაც შეიძლება დატბორვის რისკი შეუქმნას ნაგავსაყრელის ტერიტორიას არის ჩრდილოეთით მდებარე საირიგაციო არხი, თუმცა, ობიექტის და საირიგაციო არხის ნიშნულების სხვაობის გამო და ტერიტორიის დაბლა დიდი ტერიტორიის არსებობის გამო, ტერიტორიის დატბორვა გამორიცხულია. გამომდინარე იქიდან, რომ მიწისქვეშა წყლის დონეები, რომლებიც განისაზღვრა ტერიტორიის მახლობლად, აღნიშნავს, რომ მიწისქვეშა წყლით დატბორვის რისკი არ არსებობს.

ობიექტის უსაფრთხოება უზრუნველყოფილი იქნება პერიმეტრის შემოღობვით. იმ შემთხვევაში, თუ ობიექტზე დაცვა არ იქნება, ობიექტის შემოწმება მოხდება ნარჩენების მიღების დროს. უსაფრთხოება ასევე შეიძლება უზრუნველყოფილი იყოს მილსადენის უსაფრთხოების სამსახურის საშუალებით. განთავსების მიმდგრების ადგილებზე მოხდება ნარჩენების იდენტიფიკაცია. თუ ნარჩენები არ შეესაბამება აღწერილობას და მისაღები ნარჩენების ტიპს, იგი უკან დაიბრუნდება გადამზიდავ მანქანაზე და გადაიტანება არა შესაბამისი ტიპის ნარჩენების შენახვის ადგილზე, სადაც მოხდება გადაწყვეტილების მიღება ობიექტიდან მოცილების თაობაზე.

საცხოვრებელი უბნებიდან საგრძნობი დაშორების გამო ხმაურის ღონე არ აღემატება დასაშვებ ნორმებს. საკვლევი ზონის შესწავლისას მნიშვნელოვანი ჰაბიტატები და ცხოველთა სახეობები არ გამოვლენილა. განისაზღვრა დაგეგმილი საქმიანობით გამოწვეული ზემოქმედება და აგრეთვე შესაბამისი ეფექტი ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე.

დაგეგმილია შემარბილებელი ღონისძიებები, მართვასა და მონიტორინგს დაქვემდებარებულ ობიექტებზე – ჰაერი, სუნი, ემისიები, ჰიდროლოგია და დატბორვის რისკი, ტრანსპორტი და ინფრასტრუქტურა, არქეოლოგია და კულტურის ძეგლები, ნარჩენები და ჩამდინარე წყლები, მიწისქვეშა და ზედაპირული წყლები, ნაგავსაყრელის ოპერირების პროცესში წარმოქმნილი აირები და სხვა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში ექსპერტების მიერ გამოთქმული მოსაზრებები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის შესამე თავს.

III. პირობები

1. დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) კონკრეტული გეგმა.
2. დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან ავარიული სიტუაციებზე რეაგირების კონკრეტული გეგმა.
3. წარმოდგენილ დოკუმენტში მოყვანილი ინფორმაციის შესაბამისად, საქმიანობის ქვეშ მოქცეულ ტერიტორიაზე უნდა ჩატარდეს დამატებითი კვლევები, ბიომრავალფეროვნების კუთხით. აღნიშნული კვლევის შედეგების გათვალისწინებით უნდა შემუშავდეს შესაბამისი დამცავი, შემარბილებელი და საკომპენსაციო ღონისძიებები, რაც ასახულ უნდა იქნას გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის, შემარბილებელ ღონისძიებათა, საკომპენსაციო ღონისძიებათა, მონიტორინგის და სხვა გეგმებში (როგორც მშენებლობის, ასევე ფუნქციონირების ფაზებისათვის).
4. ნაგავსაყრელის ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს ვაზიანის სამხედრო აეროპორტისთვის ფრენის უსაფრთხოება.
5. რეგულარულად მოხდეს ქარით გაფანტული ნარჩენების შეგროვება და სათანადოდ განთავსება ნაგავსაყრელის აქტიურ ზედაპირზე.

IV. დასკვნა

ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენის კომპანიის მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „რუსთავის მახლობლად არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელის“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების
სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ჭახნაკია
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

